

Pau i Justícia: ens falta pedagogia

Dij, 27/10/2011 per Francesc Romeu

[Pensa-t'ho bé!](#)

Hi ha dues grans notícies que –amb les seves imatges– van omplir tots els nostres informatius de la setmana passada. Em refereixo, primer, al comunicat públic que van fer els representants encaputxats de la banda terrorista ETA, en el que declaraven el final de la seva “lluita armada” i, per tant, així es podia obrir un camí cap a una participació política i cap a la pacificació. I l'altra va ser la de la mort del coronel i expresident de Líbia, Muamar Gadafi. Curiosament les dues notícies van ser rebudes amb gran alegria, quan –precisament– són ben diferents. Si una ens parla de pau, l'altra, en canvi, ens parla d'una mort dura, violenta i sense justícia.

El plantejament del final d'ETA ha estat per a molts de nosaltres una autèntica conquesta que fins i tot ha deixat al llarg del seu camí moltes víctimes a la cuneta. Val a dir que a partir de la Conferència de Pau que es va celebrar la setmana passada a Sant Sebastià, amb la presència de Kofi Annan i de Gerry Adams, ja feia molt previsible que hi hauria una resposta ETA i que aquesta potser seria el final de la seva lluita armada. Per tant, era una notícia esperada i desitjada. I per això encara sorprèn més de veure com alguns mitjans de comunicació i alguns líders de l'opinió pública i publicada van gosar rebre aquesta notícia amb mala cara i amb disgust. Amb insatisfacció. Justament perquè hi havia gent que no esperava i desitjava aquest final sinó que el que ells volien era vèncer militarment a ETA, acabar amb ells, exterminar-los de totes totes. Volien arribar a la pau per l'extermini, per l'eradicació de l'enemic violent. Hi havia grups polítics que ja els hi anava bé tenir a ETA armada i actuant, desestabilitzant tota raó i tota política. Aquests eren els partidaris de què les coses només poden anar a millor si abans ja han anat a pitjor. Són els partidaris d'esbombar-ho tot.

Puc entendre i comprendre que, per a alguns, el comunicat d'ETA no sigui del tot suficient i que potser esperessin molt més, com demanar perdó o assumir el dolor de les víctimes. És cert. Però també hem de dir que mai havíem parlat d'arribar a la pau definitiva o sincera sinó que només havíem parlat i desitjat de poder obrir “processos de pau”, camins que portessin –al final del trajecte– a una pau. Quantes vegades, després de cadascun dels atemptats d'ETA, ho havíem dit, sense esperar res més a canvi: “Tant de bo aquest fos l'últim atemptat i aquestes fossin les últimes víctimes!” Doncs bé, ara estem en aquest punt que tantes vegades havíem desitjat.

Pel que fa a la mort violenta del coronel Muamar Gadafi hem de dir que ha passat tot el contrari: molts la van rebre com una gran alegria, mentre que a uns quants ens ha semblat que, de la manera que es va produir, era totalment innecessària. Haguéssim preferit que Gadafi hagués estat capturat, tal i com ja va ser agafat, però que després hagués pogut ser jutjat i condemnat. No és gens bo per a occident que nosaltres aterrem en els països àrabs i no hi sapiguem aportar el nostre concepte de justícia. Això és el que es va poder fer a l'Iraq amb el seu expresident Saddam Hussein, però no s'ha pogut fer ni al Pakistan amb el líder del terrorisme global, Bin Laden, ni ara amb el tirà de Líbia, Muamar Gadafi.

Si, com dèiem abans, la pau és un camí pedagògic i llarg, també hem de reconèixer que la justícia reclama molta pedagogia. El desig i les ganes de fer desaparèixer a

Gadafi del mapa polític del seu país i del mapa internacional no pot conduir-nos a alegrar-nos ara de la manera amb la qual ha estat assassinat. El pitjor insult que Gadafi havia fet als seus opositors era el de considerar-los com a “rates”; i a tots ens ha sorprès de veure, després, com Gadafi va ser capturat i assassinat com una autèntica rata. Més que una lliçó de pedagogia ha estat una lliçó de venjança mal administrada. No ens podem alegrar d'aquesta notícia. Més aviat podem augurar que aquest final, violent i carregat d'odi i de venjança, no pot presagiar un futur massa bo per a una destrossada Líbia. Comença per tant una etapa on la venjança hi continuarà essent present. És per això que la dissolució d'ETA potser sí que era una molt bona notícia.